

Bærum Senterparti

Program 2023-2027

Senterpartiet

Innhold:

1. Sammendrag
2. Lokale skoler og barnehager fremfor sentralisering
3. Helsemessig forebygging fremfor reparasjon
4. Arbeidsliv og næringsliv
5. Realistisk klima- og miljøpolitikk
6. Jordvern fremfor nedbygging
7. Kollektivt til jobb, privatbil på fritiden
8. Idrett, kultur, friluftsliv og frivillighet
9. Mer nærpoliti, mindre fjernstyring
10. Innbyggere fremfor utbyggere
11. En bærekraftig vekst
12. Mindre byråkrati, mer til tjenester

1. Sammendrag

Bærum Senterparti ønsker en kommune med små forskjeller, der innbyggerne blir sett og hørt. Vi prioriterer bo-kvalitet fremfor bo-kvantitet, og vil at hensynet til beboere og naboer skal vektlegges fremfor utbyggernes ønsker. Presset på natur og arealer må reduseres gjennom en dempet vekst, med utgangspunkt i SSBs prognoser for fremtidig innbyggervekst.

Senterpartiet tror på sterke lokalsamfunn med gode tilbud i nærområdet. Vi vil ha lokale skoler og barnehager, med mål om maksimalt 500 skoleelever og 100 barnehagebarn, fordi hensynet til barna er det viktigste. Vi vil sikre bedre bemanning på skolebibliotekene, og opprette bibliotek i Lommedalen. Frivilligheten og friluftslivet skal ha gode og forutsigbare rammebetingelser. Det må satses mer på anlegg for uorganisert idrett i tilknytning til skolene, samtidig som det må bygges idrettshaller. Senterpartiet vil styrke ordningen med utlån av sports- og friluftsutstyr gjennom BUA. Vi vil ferdigstille Kyststien i Bærum.

Kommunen må fremme reduksjon av klimautslipp, også ved egne byggeprosjekter. Det bør gjøres kost/nytte-vurderinger av klimatiltak, slik at pengene brukes mest mulig fornuftig. Kollektivtransport bør bli hovedregelen til jobb, og Senterpartiet vil derfor at hele Bærum skal være én sone for kollektivtrafikk. Samtidig må man kunne bruke privatbil på fritiden.

Vi vil styrke partnerskapsavtaler mellom kommunen og næringslivet, og satse på yrkesfag og lærlinge plasser. Vi vil tilrettelegge for gründervirksomhet og håndverksbedrifter. Jord- og skogbruk må gis gode og forutsigbare forhold. Senterpartiet krever en nullvisjon for nedbygging av matjord.

Senterpartiet er opptatt av trygghet i hverdagen og et godt helsetilbud. Asker og Bærum politidistrikt bør gjenopprettes, slik at politiet får bedre tilstedeværelse og lokalkunnskap. Vi vil dreie ressursbruken i helsesektoren mot mer forebygging, for å oppnå bedre fysisk og psykisk helse for hele befolkningen. Dette gjøres gjennom mer ressurser til helsestasjoner, skolehelsetjenesten og frisklivssentrene.

2. Lokale skoler og barnehager fremfor sentralisering

Senterpartiet ønsker at hver enkelt elev skal bli sett og hørt, og at både elever og lærere skal ha en trygg skolehverdag. Av hensyn til dette, er vi imot store skoler. Ifølge skolestrategien i Bærum, skal barne- og ungdomsskoler bygges ut for opptil 1.000 elever. Dette er uheldig. Vårt syn er i tråd med standpunktet til lærernes fagforening Utdanningsforbundet. De er blant annet redd elever med problemer lettere vil forsvinne i mengden. Utenforskap i skolen kan føre til utenforskap i arbeidslivet og er tragisk for dem det gjelder. Vi frykter at marginale besparelser på skolebudsjettet vil bli etterfulgt av økte kostnader på sosialbudsjettet i fremtiden, dersom man ikke reduserer antallet elever på hver skole.

Store sentraliserte skoler fører også til at mange elever får lang skolevei. Andelen som går og sykler vil reduseres. Dette er i strid med klimastrategien, og uheldig for lokalsamfunnene. Skolen har en viktig funksjon som møteplass, også utenom skoletiden. På denne måten skaper skolen en lokal tilhørighet.

Gode barnehager gir bedre integrering, bedre språkkunnskaper og en god start for alle barn. Vi ser med bekymring på den sentraliseringen av barnehager som skjer nå. Tidligere har barnehager med 100 barn blitt regnet som store. Nå kommer barnehager med opptil 300 barn. Senterpartiet mener utviklingen går feil vei. Maksimal størrelse på barnehager bør som norm være 100 barn. Det bør settes konkrete krav til utendørsarealer i kommunens veileder for skoler og barnehager.

Bærum Senterparti mener at skolebibliotekene må styrkes. Over lang tid har det vært kutt i budsjettene til skolebibliotek i Bærum. Flere skoler har nå skolebibliotekar tilgjengelig kun to dager i uken, noe vi mener er for lite. I fagfornyelsen 2020 er det større fokus på fordypning innenfor ulike emner enn tidligere. Skolebibliotekene har en viktig rolle i å bistå med dette. For at skolebiblioteket skal være en del av opplæringen, må det prioriteres kvalifiserte personalressurser som er til stede i skoletiden.

Mange av våre folkesykdommer lar seg forebygge med tidlig innføring av gode vaner som sunt kosthold og fysisk aktivitet. Gratis frukt og grønt i barneskolen har vist langtidseffekter på barnas frukt- og grønntinntak og er med på å utjevne sosiale forskjeller i kosthold.

Bærum Senterparti vil:

- Innføre gratis frukt og grønt i barneskolen
- Sørge for tilstrekkelig bemanning i skolebiblioteksordningen
- Satse på fritidsklubber og andre varierte aktivitetstilbud for ungdom.
- Styrke oppfølging av barn med spesielle behov.
- Begrense størrelse på barne- og ungdomsskoler til 500 elever, som hovedregel.
- Begrense størrelse på barnehager til 100 barn, som hovedregel.
- At nærskoleprinsippet skal gjelde, slik at elevene får rett til å gå på skole i sitt nærmiljø.
- Opprettholde de eksisterende barne- og ungdomsskolene, så langt som mulig.
- Arbeide for at kantinene i ungdomsskolene samarbeider med elevene for å tilby sunn og god mat til en rimelig pris.
- Styrke skoleledelsen ved grunnskolene med en kontorleder som skal ivareta administrative oppgaver utenfor det pedagogiske.
- Styrke grunnbemanning og øke andel med relevant fagutdanning i barnehage og skole.
- Sørge for at det brukes mer penger på drift og vedlikehold, og mindre på investering

- Styrke tilstedeværelsen av miljøterapeuter på skolene
- Sikre drift og bemanning på Haug skole, i tråd med gjeldende lovverk.
- Legge til rette med parkeringsplasser for lærere, og sørge for plass for henting og levering av barn ved skole/SFO og barnehager, samtidig som trafiksikkerhet ivaretas.

3. Helsemessig forebygging fremfor reparasjon

Vi vil legge til rette for at sykdom kan forebygges fremfor å repareres. God psykisk og fysisk folkehelse lønner seg. Vi vil at barn og unge skal ha en oppvekst som fremmer mestring og tilhørighet, og vil legge til rette for gode møteplasser og fritidsarenaer for eldre ungdom.

Dekningen av helsesykepleiere i Bærum er langt lavere enn landsgjennomsnittet, målt mot antall småbarn. Helsetjenester, inkludert kultur- og fritidstilbud til barn og unge, har et lavere nivå sammenlignet med andre kommuner. Vi ønsker høyere bemanning både på helsestasjonene for småbarn, og i skolehelsetjenesten. Det trengs flere helsesykepleiere som har mer tid til hver enkelt elev. Vi ønsker også å utvide tilbudet ved Helsestasjon for ungdom. Psykisk helse må i større grad enn i dag settes på dagsorden, også forebyggende.

Fastlegeordningen fungerer ikke slik den skal, verken for legene eller for pasientene. Bærum kommune har også utfordringer med legevaktjenesten. Vi vil prioritere tiltak som både stabiliserer og rekrutterer leger til fastlege og legevakt. Vi vil styrke bemanning og kompetanse i helsesektoren generelt og bidra til mer heltidskultur. Samtidig må vi styrke tiltak innen forebygging og teknologi, som bidrar til å redusere fremtidig behov for helse- og omsorgstjenester.

Vi vil arbeide for et demensvennlig samfunn, og ikke egne landsbyer for personer med demens. Vi ønsker oss mindre enheter med ro og trygge rammer. Restaurering av eksisterende bygg kan være en bedre løsning enn å sentralisere.

Vi vil at det legges til rette for at eldre kan delta i arbeids- og samfunnslivet, og bli boende i egen bolig lengst mulig. Stikkord her er gode seniorsentre, hjemmesykepleie og bruk av ny teknologi. Hjemmesykepleien må organiseres slik at brukerne ikke til stadighet må forholde seg til nye personer.

Ensomhet er et problem for mange eldre. Her kan frivilligheten være en ressurs med besøksvenn-ordning. Det bør organiseres bedre tilbringertjeneste slik at flere kan bruke seniorsentrene.

Feil- og underernæring hos eldre er en utfordring i dag. Mange eldre får ikke ivaretatt sine grunnleggende behov for mat, ernæring og gode måltidsopplevelser. Kvalitetsindikatorer for Bærum på ernæring i sykehjem og hjemmetjenester viser at for få får vurdert sin ernæringsstatus. Matverter bør inn på flere sykehjem og institusjoner, ettersom dette er en ordning som har gitt gode resultater der det er utprøvd.

Fysisk trening, hjelp til å opprettholde god ernæringsstatus og sosialt fellesskap har dokumentert effekt på helse, uavhengig av alder og diagnose. Vi må prioritere friskliv og mestring, forebyggende hjemmebesøk, og ulike helsefremmende tilbud i nærmiljøet slik at eldre og andre med helseutfordringer kan bli boende lenger hjemme.

Bærum Senterparti vil:

- Jobbe for å dreie helsetjenestens rolle mer mot forebygging
- Styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten med bemanning av helsesykepleiere, i tråd med normtallene.
- Utvide og sikre tilbudet ved Helsestasjon for ungdom, og heve øvre aldersgrense fra 23 til 25 år.
- Tilby gratis vaksine mot hjernehinnebetennelse for ungdom i videregående skole.
- Arbeide for flere ungdomsklubber (bla. i Sandvika og på Skui) og flere møteplasser hvor barn og unge kan samles.
- Legge til rette for gode uteområder og tiltak for fysisk aktivitet.
- Øke kapasiteten ved frisklivssentrene, som er kommunens sentral for forebyggende helsetjenester.
- Videreutvikle ordningene for støttekontakt og brukerstyrt personlig assistent.
- At omsorgsboliger for utviklingshemmede etableres i mindre fellesskap fremfor store.
- Arbeide for større tilgang til heltidsstillinger, og at deltidsstillinger skal være frivillig.
- Ta i bruk velferdsteknologi, slik at eldre kan bli boende i egen bolig så lenge som mulig.
- Styrke seniorsentrenes rolle som kulturbygger, læringsarena og tilrettelegger for aktivitet og gode møteplasser.
- At beboere i sykehjem og brukere av hjemmesykepleie skal få vurdert ernæringsstatus i større grad, og få et tilpasset mat- og aktivitetstilbud i tråd med grunnleggende behov.
- Ansette matverter på sykehjemmene i Bærum.
- Øke tverrfagligheten i eldreomsorgen for å styrke innholdet i tjenesten og bidra til bedre utnyttelse av ressurser.
- Jobbe for en mer tillits- og behovsbasert helse- og omsorgstjeneste fremfor «stoppeklokkebasert».
- Tilbakeføre eksisterende boliger ved Lommedalen seniorsenter til omsorgsboliger.

4. Arbeids- og næringsliv

Bærum kommune har et allsidig næringsliv spredt utover hele kommunen. Store konsulentbedrifter innen bygg, teknologi, olje og gass er viktige aktører. Varehandel, samferdsel og hotell- og restaurantbransjen har også mange sysselsatte. Likevel er det de små og mellomstore bedriftene i Bærum som har størst sysselsetting. Målet er at det fortsatt må legges til rette for nyetableringer i alle bransjer, for at flest mulig kan ha sin arbeidsplass i Bærum.

Inkludering av innvandrerbefolkningen i arbeidslivet er viktig for at disse skal trives og føle tilhørighet. Personer med spesielle behov må, så godt som mulig, hjelpes til en plass i arbeidslivet, for de som har mulighet og ønske om dette. Både kommunen og private bedrifter er viktig for disse gruppene.

Jordbruk og skogbruk er også en del av næringslivet i kommunen vår. Det må legges til rette for at disse næringene skal ha langsiktighet og gode driftsvilkår. Vern gjennom bruk er viktig.

Bærum Senterparti vil:

- Sikre at strategisk næringsplan i kommunen blir kjent og brukt, bl.a. for å få et enda større mangfold av nyetableringer. Næringsplanen må bli lettere tilgjengelig på kommunens hjemmeside og bli et aktivt verktøy for både kommunal og privat sektor.
- Prioritere satsing på gründervirksomhet, og legge til rette for at gründere lykkes og skaper lokale arbeidsplasser.
- Styrke partnerskapsavtaler mellom kommunen og næringslivet.
- Sikre at Bærum Næringsråd og Destinasjon Bærum har langsiktige partneravtaler, for å kunne støtte opp om vekst i nærings- og arbeidsliv og i kultursektoren.
- Styrk og følge opp samarbeid mellom næringsliv og yrkesfaglig utdanning, og gjøre slike prosjekter bedre kjent.
- Styrke lærlingeordningen.
- At kommunale prosjekter som er ute på anbud skal ha betingelse om at det er lærlinger involvert der dette er relevant.
- Legge til rette for flere arbeidsplasser for personer med funksjonsnedsettelse.
- Sikre at ARBA har økonomi til å videreføre sitt virke med tilrettelagt arbeid for de som trenger det.
- Sikre at personer med innvandrerbakgrunn gis gode muligheter til å delta i arbeidslivet.
- Sikre at de som driver landbruk og skogbruk i kommunen har gode og forutsigbare vilkår for videre aktiv drift.
- At kommunen skal bidra til at «Bondens marked» for lokale produsenter blir bedre kjent.

5. En realistisk klima- og miljøpolitikk

Vår ambisjon er at utslippene skal være redusert med 55 % i 2030, sammenlignet med nivået i 1990. Dette er i tråd med den nasjonale målsettingen. Vi mener at målet skal være ambisiøst, men ikke urealistisk.

Det meste av utslippene i Bærum skyldes biltrafikk, men både privatpersoner og kommunen er i ferd med å bytte til elbil. Utslipp fra bilparken vil reduseres i årene som kommer. Vi mener derfor det blir feil å anlegge nullutslippssoner hvor bensin- og dieselmotorer nektes adgang. Dette rammer lavinntektsfamilier som ikke har råd til å bytte ut bilen. Vi mener at Fornebu fortsatt skal være pilotområde for utprøving av klimareduserende tiltak, men innenfor realistiske rammer.

Sykkelveier er viktige ferdselsårer for miljøvennlig transport. Utvidelse av sykkelveinettet må fortsette, men konsentreres om traseer som syklist faktisk vil bruke og der behovet er størst. Sykkelvei fra Sandvika til Lysaker bør forbedres i påvente av en permanent løsning. Vi vil prioritere gode og trygge gang og sykkelveier i stedet for dyre sykkelhoteller som blir lite brukt.

Vi mener det foregår en ukritisk bruk av klimakrav i kommunens byggeprosjekter. Det bør gjøres kost-nytte-analyser i slike prosjekter, ettersom det ofte er betydelige merkostnader knyttet til klimakravene, uten at man vet hva man får av merverdi. Samtidig ønsker vi at kommunen skal sette tydelige krav om reduksjon av utslipp ved sine egne byggeprosjekter. Dette må skje innenfor realistiske rammer og det som er tilgjengelig av utslippsfrie maskiner.

Kommunes ressursbank, som skal samordne transport av masser fra store anleggsarbeider i Bærum, er viktig.

Kommunen må bidra i arbeidet med å forbedre miljøtilstanden i Oslofjorden, blant annet gjennom god overvannshåndtering og godt vedlikehold og oppgradering av avløpsnett der det er behov. Man må også unngå utfylling ved ålegrasforekomster i fjorden.

Landbruket står overfor viktige klimakutt, og må samtidig bidra i arbeidet med en renere Oslofjord. For å få fortgang i denne prosessen, ønsker vi å opprette et lokalt «bionova» - et fond for klima- og miljøtiltak i landbruket.

Vi vil gjenbruke allerede utbygde arealer, fremfor nedbygging av matjord, kulturlandskap og grønne lunger. Vi må i størst mulig grad unngå nedbygging av sårbar natur og leveområder for sårbare arter. Fremmede arter er en trussel mot naturmangfold og matproduksjon, og det må gjøres mer for å bekjempe disse.

Bærum Senterparti vil:

- Redusere klimagassutslippene med 55 % frem mot 2030, sett i forhold til nivået i 1990.
- At kommunen skal fullføre elektrifisering av egen bilpark
- Jobbe for å unngå «nullutslippssoner» hvor bensin- og dieslbiler nektes adgang
- Ha pilot for utslippsreducerende tiltak på Fornebu
- Utvide og forbedre gang- og sykkelveinettet med traseer det virkelig er behov for
- Legge til rette for trygg parkering av el-sparkesykler (i likhet med sykler) ved T-banestasjonene.
- Prioritere sykkelveinettet og andre tiltak fremfor bygging av dyre sykkelhotell.
- Innføre «sone i sone», slik at man kun betaler for én sone ved kollektivreiser innad i kommunen.
- At «Blåtrikken» skal gå helt til Bekkestua.
- At kommunen skal sette realistiske krav til egne byggeprosjekter i retning av «utslippsfri» byggeplass.
- Sørge for at det blir foretatt kost-nytte-vurderinger der man planlegger uvanlig strenge klimakrav til byggeprosjekter.
- At solcellepaneler, varmepumper og passivhusstandard alltid skal vurderes for kommunens byggeprosjekter.
- Opprette et lokalt «bionova-fond» for klima- og miljøtiltak i landbruket.
- Fortsette arbeidet med åpning av bekker og etablering av nye flomveier, og ivareta kantsonene langs elvene.
- Gjenbruke allerede utbygde arealer, fremfor nedbygging av matjord, kulturlandskap og grønne lunger.
- Ivareta ålegrasforekomstene i fjorden og skåne disse for utfylling.
- Ivareta utsatte arter, intensivere bekjempelse av fremmede arter og styrke informasjonsarbeid rundt dette.

6. Jordvern fremfor nedbygging

Senterpartiet ønsker en nullvisjon for nedbygging av dyrket og dyrkbar mark. I en stadig mer usikker verden, med klimaendringer og økende grad av konflikter som påvirker oss, må landbruket gis gode vilkår og matjorda ivaretas som produksjonsareal. Som politikere i dag har vi et ansvar for å ivareta livsgrunnet for fremtidige generasjoner.

Bærum Senterparti ønsker å bevare og utvikle matjorda ut fra prinsippet «vern gjennom bruk». Vi vil ha en landbrukspolitikk som gir trygg og sikker mat, økt verdiskapning og en bærekraftig næring. Senterpartiet vil at dyrkbare arealer ivaretas og at kulturlandskapet holdes i hevd, til glede for dyre- og plantelivet og for innbyggerne i kommunen.

Matjord er en ikke-fornybar ressurs som det tar lang tid å opparbeide. Dessverre velger kommunestyret i enkelte saker likevel å omdisponere jordbruksarealer fordi andre hensyn tilsynelatende veier tyngre. I disse tilfellene mener vi at det skal opparbeides et erstatningsareal som er vesentlig større enn det arealet som går tapt. Dette handler om at erstatningsarealet som regel vil være av dårligere kvalitet enn arealet som bygges ned. Det vil kreves større areal for å opprettholde produksjonen. Samtidig vil et slikt krav om erstatningsareal heve terskelen for omdisponering av matjord.

Stortinget har vedtatt at matproduksjonen i Norge skal økes med 20 % frem til 2030. Gjennom å ivareta matjord og legge til rette for landbruksnæringen, kan kommunen bidra til å nå dette målet.

Opprettelse av parselhager bør skje på «inneklemt» jordbruksarealer i boligstrøkene, slik at de er lett tilgjengelige for befolkningen, samtidig som dette ikke skaper driftsmessige ulemper på større arealer.

Bærum Senterparti vil:

- Sikre en nullvisjon for nedbygging av matjord i Bærum. Dyrket og dyrkbar jord skal holdes i hevd og drives aktivt.
- Arbeide for at Bærum bidrar til at Stortingets vedtak om 20 % økning i matproduksjon frem til 2030 blir gjennomført.
- At erstatningsarealer skal være vesentlig større enn det arealet som går tapt. Det må legges til rette for mulige arealer.
- At parseller for småskala-landbruk opprettes på mindre arealer i tilknytning til boligområder.
- Sikre at Bærum har et aktivt skogbruk, samtidig som det tas hensyn til beite- og friluftinteresser. Det åpne landskapet i marka må ikke gro igjen.

7. Kollektivt til jobb, privatbil på fritiden

Bærum har godt utbygd kollektivnett med T-baner, busser og tog. Vi ønsker at innfartsparkering ved T-banestasjonene utbygges videre der det er mulig. Det bør fortsatt være gratis å parkere der.

Senterpartiet ønsker økt satsing på bussforbindelser på tvers av kommunen, og vil samtidig arbeide for å innføre "sone i sone" i Bærum, slik at man kun betaler for én sone ved kollektivreiser innad i kommunen. Vi vil også at «Blåtrikken» skal gå til Bekkestua.

Vi ønsker at det legges til rette for å reise kollektivt til jobben, men vil at man fortsatt skal kunne ha privatbil til bruk på fritiden. For få parkeringsplasser medfører «villparkering», som er et trafikksikkerhetsproblem. Vi ønsker derfor å videreføre reglene for parkering i leilighetsblokker, med én plass pr. 100 m² bruksareal (BRA). Inntil 20 % av plassene skal kunne brukes til bildeling.

Bærum Senterparti vil:

- Bygge ut innfartsparkering ved T-banestasjonene der det er mulig. Parkering skal fortsatt være gratis.
- Tilrettelegge for parkeringsplasser for lærere og foreldre i nærheten av skoler, barnehager og for pasienter og ansatte i helsesektoren.
- Opprette flere tverrgående bussforbindelser.
- Innføre «sone i sone», slik at man kun betaler for én sone ved kollektivreiser innad i kommunen.
- At «Blåtrikken» skal gå helt til Bekkestua.
- Opprette en utslippsfri båtforbindelse mellom Fornebu og Rådhuskaia i Oslo og legge til rette for utvidet bruk av passasjerbåttrafikk.
- Opprettholde parkeringsmulighetene i boligområdene
- Videreføre parkeringsnormen for leiligheter med én plass pr. 100 m² BRA. 20 % av plassene skal kunne brukes til bildeling.

8. Idrett, kultur, friluftsliv og frivillighet

Kommunen må legge til rette for og støtte frivilligheten. Uten frivillighet vil mye stoppe opp. Det gjelder i idrettslag, foreninger, seniorsentre, besøksvenner, det organiserte friluftslivet, kultursektoren osv. Det er et potensial for økt samarbeid mellom kommunen og frivilligheten, men det må ikke gå på bekostning av organisasjonenes kjernevirksomhet.

Idretter som basket, håndball og innebandy trenger idrettshaller. Det er nå vanlig at flerbrukshaller blir en del av nye skoler. Særlig viktig er det å bygge haller i de deler av Bærum hvor befolkningsøkningen vil bli størst; Fornebu og Sandvika. Idrettslagene bør få benytte hallene kostnadsfritt.

Parallelt med bygging av idrettshaller, må det satses på små ballfelt, ball-binger og skøytebaner i tilknytning til skolene. Dette er også viktige anlegg for lokalmiljøene og viktige møteplasser utenom skoletiden.

Friluftsliv er viktig for livskvalitet og god folkehelse. Senterpartiet vil arbeide for å ivareta areal og rettigheter til ferdsel, opphold og aktiviteter. Enda flere bør få mulighet til å delta i friluftslivet – både det organiserte og det uorganiserte. Bærum Senterparti ønsker å styrke ordningen for utlån av sports- og friluftsutstyr gjennom BUA, slik at også voksne kan benytte seg av denne ordningen, samtidig som flere unge får muligheten. Dette vil være positivt for folkehelsen, og vil spesielt komme minoritetsgrupper, lavinntektsfamilier og unge voksne til gode. Skiløyper i nærmiljøet er viktig for unge og gamle, og løypenettet bør utvides der det er praktisk mulig.

Strandsonen er også et viktig friluftsliv- og rekreasjonsområde. Bærum Senterparti arbeider for at Kyststien skal fullføres langs hele kysten i kommunen. Ytterligere privatisering av strandsonen må unngås. Kommunen bør jobbe for fjerning av ulovlige stengsler som hindrer allmennhetens tilgang i strandsonen.

Bibliotekene er viktige arenaer for kultur- og kunnskapsformidling. Vi tror det er viktig at innbyggerne har kort vei til sitt bibliotek, og jobber derfor for å opprette en ny bibliotekfilial i Lommedalen. Bibliotekene trenger også tilstrekkelig finansiering, slik at det kan være

bibliotekar til stede i hele åpningstiden. Kulturskolen må tilføres mer midler, slik at vi unngår lange ventelister, som er situasjonen i dag.

Seniorsentrene er viktige møteplasser for eldre. Mange har dette som sitt viktigste nettverk. Seniorsentrene tilbyr aktiviteter, kurs og foredrag. Seniorsentrene må sikres en god og forutsigbar drift. Senterpartiet vil opprette Seniorsenter i Sandvika, og mener at seniorsenteret på Skui bør gjenåpnes. Bærums Velforeninger er viktige i lokalsamfunnet og fungerer som bindeledd mellom befolkningen og kommunen.

Bærum Senterparti vil:

- Sørge for gode vilkår og forutsigbare rammebetingelser for frivilligheten.
- Etablere nye flerbrukshaller, særlig på Fornebu og i Sandvika.
- Satse på lekeplasser, ballfelt og skøytebaner i nærmiljøet og ved skolene
- Sikre forutsigbar drift ved Berger svømmehall over tid, ikke bare fra år til år slik det er nå.
- Tilrettelegge med skiløyper i nærmiljøet
- Styrke utstyrssentralen BUA, slik at enda flere kan benytte tilbudet.
- Videreføre og sikre tilstrekkelig finansiering for ordninger som gir barn og unge mulighet for rimelig deltakelse i idretts- og fritidsaktiviteter. Ordningene må gjøres kjent gjennom skole, helsestasjon og bibliotek, i tillegg til kommunens hjemmeside.
- La frivillige organisasjoner få benytte kommunale lokaler kostnadsfritt.
- Styrke driften av den kommunale musikk- og kulturskolen
- Støtte opp om museer og samlinger i kommunen
- Sikre bibliotekene tilstrekkelig finansiering, slik at de kan bemannes på fulltid av bibliotekarer.
- Etablere bibliotek for Lommedalen.
- Styrke satsningen på fritidsklubber for barn og ungdom.
- Opprette et møtested for ungdom i Sandvika, f.eks. i Brambanigården.
- Sikre god og forutsigbar drift ved seniorsentrene. Vi vil opprette seniorsenter i Sandvika og gjenåpne på Skui.
- Sikre god tilgjengelighet til utmark og strandsoner for friluftsliv og rekreasjon.
- Etablere en sammenhengende kyststi i Bærum.

9. Mer nærpoliti, mindre fjernstyring

Vi ønsker at politiet skal ha lokalkunnskap og tilknytning der de opererer. Lokalt politi og tilstedeværelse er viktig også for den forebyggende effekten. Dette har blitt svekket etter politireformen i 2017.

Tidligere hadde Tinghuset i Sandvika varetektssaker i et effektivt samspill med varetektsarresten i Sandvika. Nå bruker politiet verdifull tid på å transportere varetektsfanger til og fra arresten i Oslo. Dette er uheldig.

Bærum Senterparti jobber derfor for at Asker og Bærum skal gjenoppstå som eget politidistrikt. Dette vil sikre at ressursene brukes i vårt område, og ikke i Oslo.

Politiet melder at en av de største utfordringene blant ungdom er rus, spesielt bruk av hasj. Dette er bekymringsfullt, spesielt meldinger om miljøer som bruker dette allerede i ungdomsskolealder. Rus fører til kriminalitet, vold, skader og ulykker. Vi må hjelpe

rusavhengige som er syke og trenger hjelp, samtidig som vi må ha virkemidler for å hindre rekruttering til narkotikabruk.

Vi er opptatt av forebygging for et trygt ungdomsmiljø. Utekontaktene i kommunen er spesielt viktig i det forebyggende arbeidet blant unge, fordi de befinner seg der unge er. Utekontaktene må ha tilstrekkelig med ressurser, og det må sikres at disse samarbeider godt med andre instanser.

Bærum Senterparti vil:

- Gjenopprette Asker og Bærum politidistrikt for å styrke tilstedeværelse og lokalkunnskap om Asker og Bærum.
- At Tingretten får tilbake varetektsfengslinger og at arresten i Sandvika tas i bruk.
- Forebygge rusbruk og rusavhengighet. Vi må motvirke at unge begynner med narkotika. Samtidig må rusmisbrukere få den hjelpen de trenger.
- Styrke samarbeidet mellom politiet og kommunen
- Styrke samarbeidet mellom politiet, utekontakter, fritidsklubber og skoler, og sikre at utekontakten har nok ressurser.

10. Innbyggere fremfor utbyggere

Senterpartiet vil ha et samfunn der folk i ulike alder og med ulike bakgrunn bor side om side. Vi ønsker at folk skal leve gode liv og ha god bokvalitet. Høye hus og tett bebyggelse skaper dårlige solforhold og små utearealer. Dette går ut over bokvaliteten. Senterpartiet argumenterer for lavere bebyggelse og mindre tetthet når reguleringsplaner er til behandling. Vi vil arbeide for at bokvalitet skal trumfe bokkvantitet. Ny bebyggelse må stedstilpasses bedre i fremtiden enn det som gjøres i dag. Naboer bør ikke havne i skyggen av høyhus, og det må være tilstrekkelig med utearealer i nærområdet.

Vi ser med bekymring på den prisdrivende effekten og sentraliseringen som knutepunktstrategien medfører. I de områdene som er definert som «knutepunkt» tillates det høy og tett bebyggelse. Dette gjelder Fornebu, Sandvika, Bekkestua og T-banestasjonene, samt Høvik litt lenger frem i tid. Til gjengjeld ivaretar man Bærums småhusbebyggelse, som utgjør en stor del av kommunens boligområder. Selv om knutepunktstrategien i utgangspunktet kan være fornuftig i Bærum, er vi imot utbyggernes ønske om å maksimere høyde og tetthet i knutepunktene, av hensyn til bokvaliteten.

Innbyggermedvirkning er viktig i plansaker. Ved behandling av reguleringsplaner arrangeres det orienteringsmøter for naboer. Ofte blir disse mer monolog enn dialog. Vi ønsker derfor at naboer og velforeninger skal kunne kreve møte med reguleringsmyndighetene og Planutvalget dersom de ønsker det, slik at det sikres god medvirkning.

Bærum Senterparti vil:

- Jobbe for redusert tetthet og høyde ved behandling av reguleringsplaner for leilighetsprosjekter.
- Ivareta god bokvalitet gjennom å sikre tilstrekkelig med utearealer, gode solforhold og minimal støy ved nye byggeprosjekter.
- Sikre at nye blokkprosjekter utformes slik at naboer ikke får urimelige ulemper eller at strøket endrer karakter.

- Arbeide for å gi nabolag og velforeninger mulighet til å kunne kreve møte med reguleringsmyndighetene når nye reguleringsplaner behandles.
- Opprette en By:lab i Bærum; en arena for innbyggerbyggermedvirkning og utvikling.
- Jobbe for at det skal kunne bygges eneboliger og rekkehus der det er mulig, ikke kun leilighetsprosjekter.
- Unngå høye «signalbygg-prosjekter».

11. En bærekraftig vekst

Bærum har begrensede arealer for ny boligbygging, og vi mener derfor at sterk vekst ikke er den beste løsningen. En dempet vekst vil få arealreservene til å vare lenger. Dempet vekst gir mindre press på bygging av barnehager, skoler og eldreinstitusjoner. Det blir også mindre utslipp og trengsel på veier og kollektivtransport. Samtidig må vi få økonomien til å gå rundt også med en dempet vekst. Unge skattebetalere i dag er morgendagens pensjonister og pasienter.

Vi mener at rekkefølgekravene i reguleringsplanene bør benyttes mer aktivt, slik at det for eksempel ikke tillates boligbygging før man har en plan for sosial infrastruktur som skole og barnehage i vekstområdene.

Bærum har i 2023 ca. 130.000 innbyggere. Prognosene i LDIP (langsiktig Driftsanalyse og Driftsplan) tilsier et innbyggerantall på opp mot 170.000 i 2040, eller en gjennomsnittlig vekst på 1,2 % per år. Vi mener at denne tankegangen ikke er bærekraftig. Kommunen bør heller styre etter prognosene fra SSB, som tilsier et innbyggertall på 150.000 i 2050.

Bærum Senterparti vil:

- Bruke rekkefølgebestemmelser mer aktivt i områdereguleringsplaner og detaljreguleringsplaner.
- Legge SSBs prognoser om folketall på 150.000 innbyggere i 2050 til grunn for kommunens langsiktige planlegging.
- Sikre at Bærum består som egen kommune, med dagens kommunegrenser.
- Åpne Sandvika mot sjøen og legge E18 i tunell.

12. Mindre byråkrati, mer til tjenester

Befolkningssammensetningen er i endring. Stadig flere blir eldre. Det utfordrer kommuneøkonomien. Kommunen må styres på en mer effektiv måte. Ressurser til administrasjon må reduseres, slik at mer går til tjenesteproduksjon.

Kommunen har til enhver tid mange planer og strategier. Vi ønsker at nytteverdien av de ulike planene vurderes opp mot ressursbruken. Det bør også sjekkes om planene har motstridende mål.

Utviklingen går mot stadig mer digitale tjenester og færre personer i kommunen som møter innbyggerne. Noen eldre behersker ikke digitale tjenester og må ivaretas spesielt. Innbyggerne må ha enkel tilgang til kommunale tjenester, enten digitalt eller ved fysisk oppmøte. Søknadsskjemaer må bli enklere å forstå, noe som også kan gi besparelser på sikt.

Bærum Senterparti vil:

- Effektivisere kommunens administrasjon og bedre tjenestene til innbyggerne.
- Bedre kommunens service og svartid overfor innbyggerne.
- Vurdere omfanget av planer og strategier opp mot nytteverdi.
- Sikre at kommunens Servicetorg bistår innbyggere, spesielt de uten digital kompetanse.
- Gjennomgå skjemaer og veiledninger for søknader og gjøre disse lett forståelig.

